

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
ปรับปรุงภูมิทัศน์ชายกว๊านพะเยา
ผู้เขียน ธีัญญา—จันทร์เกตุ
ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม)
คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ ดร. สมชาย เตียวกุล ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. เจ็ดหล้า สุนทรวิภาต กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคมและปัจจัยด้านการสื่อสารที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงภูมิทัศน์ชายกว๊านพะเยา รวมทั้งความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุง โดยใช้แบบสัมภาษณ์ร่วมกับการสนทนากลุ่มสนใจ และการสังเกตการณ์ เป็นแนวทางในการรวบรวมข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองพะเยา จำนวน 391 คน ผู้บริหารหรือตัวแทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงภูมิทัศน์ชายกว๊านพะเยา จำนวน 12 หน่วยงาน หน่วยงานละ 1 คน นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวกว๊านพะเยา จำนวน 150 คน และประชาชนกลุ่มสนใจจำนวน 60 คน ผลการศึกษาพบว่า ที่ผ่านมามีประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการปรับปรุงภูมิทัศน์ค่อนข้างน้อย โดยส่วนใหญ่ที่เข้าไปมีส่วนร่วมคือ ขั้นตอนการใช้ประโยชน์ ส่วนการกำหนดนโยบายกลุ่มตัวอย่างไม่มีส่วนร่วมสาเหตุที่ทำให้ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมประกอบด้วย

- (1) กลุ่มที่มีรายได้ต่างกันจะมีส่วนร่วมในการปรับปรุงภูมิทัศน์ที่แตกต่างกัน
- (2) บทบาทการเป็นสมาชิกในกลุ่มชุมชนต่างๆ ที่ต่างกัน จะมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานและการประเมินผลที่ต่างกัน

(3) กลุ่มที่มีตำแหน่งหน้าที่ทางสังคมมีส่วนร่วมมากกว่ากลุ่มที่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่

(4) กลุ่มที่รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ต่างกัน จะมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การใช้ประโยชน์ และการประเมินผลที่ต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างระบุว่า ต้องการที่จะมีบทบาทมากขึ้นในการมีส่วนร่วมปรับปรุงภูมิทัศน์และด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกว๊านพะเยา

Independent Study Title Factors Affecting People's Participation in Kwan Phayao
Land Scape Improvement

Author Tanya Chankate

Degree M.A. (Man and Environment Management)

Independent Study Advisory Committee

Lecturer Dr. Somchai Teaukul Chairperson

Assoc. Prof. Dr. Cherdla Soontornvipart Member

ABSTRACT

This study aimed at the relationship between the socio-economic factors and communication factors which effect on participatory behaviors in landscape improvement at Kwan Phayao, including of opinions and suggestions in relation with the improvement. Questionnaires, focus group interviewing and participatory observation were used in data collection.

Subjects in this study were 391 people living in the Phayao municipality, 12 governmental officers from the responsible offices, 150 tourists, and 60 community leaders as the focus group. It was found that there were very few participation from the people in the landscape improvement activities. Most participated people were those who involved for some benefits they might have. There was no involvement at all in the policy making process. The factors influencing the lack of participation were that : 1) different level of the income of the subjects lead to different level of participatory in landscape improvement. 2) different role of the subjects in the community resulted in different level of involvement in planning, managing and evaluating activities. 3) subject having a social role in the community had more participation than the subject without a social role. 4) subject with different information acquisition had different level of participation in the aspects of management, benefit involving activities, and evaluation activities. The subjects also admitted that they would like to have more roles to participate in the landscape and other improvement of Kwan Phayao.